

Henrik Toft Jensen og Jan Rasmussen

29.09.20:

Kommentarer til:

Notat fra Miljøstyrelsen vedrørende spildevand fra RGS Nordic, Miljø og fødevareudvalget 2019-20 Bilag 759:

I et notat fra 10.09 Gennemgår Miljøstyrelsen en række forhold omkring de tilladelser som RGS har til udledning af spildevand i Agersø Sund.

Notatet giver anledning til følgende kommentarer:

1. Grænseoverskridende transport af spildevand:

Det er forbudt at importere spildevand til bortskaffelse i Danmark. Det anføres, at der kan dispenseres fra denne regel, hvis ikke der er ledig behandlingskapacitet i afsenderlandet.

Ifølge vore norske kilder er der behandlingskapacitet til at behandle det importerede spildevand i Norge, men det er åbenbart billigere at transportere de store mængder forurenede spildevand til Danmark end at rense det i Norge. Det skyldes forskelle i miljølovgivning, der er forbud mod at fortynde det forurenede spildevand i Norge, i Danmark fortynder RGS det norske spildevand 4-8 gange med grundvand, der bruges 600.000 – 700.000 ton grundvand om året til dette formål på RGS. Det er dyrere at rense spildevandet uden fortynding end der er at rense og udlede det fortyndede spildevand.

Import af spildevand må kun ske i begrænsede mængder. Der importeres 120.000 – 150.000 ton forurenede spildevand fra norsk olieindustri om året til bortskaffelse, det kan næppe betegnes som begrænsede mængder.

Miljøstyrelsen undlader at anføre, at det i øvrigt er en betingelse for at dispensere fra importforbuddet: At importen foregår over en begrænset periode. Der er importeret spildevand fra Norge siden 2005 og det er sket hvert år siden. Det kan næppe betegnes som en begrænset periode.

For os at se bygger importtilladelsen af forurenede spildevand på en forkert præmis, nemlig at der ikke er behandlings kapacitet i Norge, det er der.

For os at se er tilladelserne til import af forurenede spildevand over mindst 16 år i strid med intentionen bag importreguleringen, der kun åbner for import over en begrænset periode.

For os at se er import af forurenede spildevand i så store mængder i strid med importreguleringen

Myndigheden for modtagervirksomhedens miljøgodkendelse:

De er Slagelse Kommune, der er myndighed, og kommunen meddeler igen i 2019, at importen kan rummes indenfor RGS Nordics miljøgodkendelse. En miljøgodkendelse der formentlig stammer fra 2008, hvor betingelserne for miljøgodkendelse var anderledes, end de er i dag.

Det anføres at Danmark også eksporterer farligt affald til andre lande herunder til Norge, det er ganske vist til deponi ikke til bortskaffelse. Er det udtryk for en "bytte, bytte købmand" filosofi? Eller er det udtryk for, at virksomheder udnytter forskelligheder eller huller i de enkelte landes miljølovgivning. Denne bytten farligt affald burde ikke være et argument for RGS import af forurenede spildevand fra Norge.

I 2015 konkluderede Miljøstyrelsen at "den påståede forringelse af miljøtilstanden i Agersø Sund ikke kunne henledes til det spildevand, der blev behandlet på RGS Nordic. Det var ikke forbavsende, da der ikke foreligger nogen målinger, der kan vise, hvor den forringede miljøtilstand stammede fra.

Miljøstyrelsen anfører selv i nærværende notat, at miljøtilstanden i vandområde 206, Smålandsfarvandet med Agersø Sund allerede i Vandmiljøplaner 2015-2021 er "klassificeret om værende i ikke god kemisk tilstand".

Her 5 år efter er miljøtilstanden yderligere forringet, idet der stort set ikke er muligt at fange fisk i Agersø Sund.

Det bør undersøges om miljøgodkendelsen bygger på det aktuelle regelsæt.

Er Danmarks eksport af forurening til deponi i Norge en begrundelse for tilladelse til import af forurenede spildevand.

Det bør undersøges om denne forurening stammer fra RGS aktiviteter på Stignæs, da det er den største kilde til forurening af vandområdet.

2. Miljøgodkendelse og miljøtilsyn

RGS fik sin miljøgodkendelse november 1991. Siden er miljøgodkendelsen overgået til Slagelse Kommune, der har godkendt virksomheden i 2008 og i 2018 her er miljøgodkendelsen fra 2008 formentlig videreført selv om reglerne for miljøgodkendelse er ændret siden 2008.

RGS er en såkaldt listevirksomhed, her kræves der en miljøgodkendelse før virksomheden anlægges og udvides. Virksomheden blev udvidet 2018.

Det er Slagelse Kommune, der fører miljøtilsynet, der bygger på virksomhedens egenkontrol, herudover skal der foretages et fysisk tilsyn en gang hvert tredje år, dette varsles 14 dage før tilsynet. Der kan også foretages uvarslede tilsyn. Så vidt vi har fået oplyst har Slagelse Kommune ikke foretaget uvarslede tilsyn på RGS.

Det forekommer forbavsende at tilsynet med en stor miljøvirksomhed alene bygger på kommunens tilsyn, og at dette stort set alene bygger på virksomhedens egenkontrol.

Vandprøverne fra egenkontrollen analyseres en gang om måneden, hvor prøver fra den enkelte dag blandes, så der kommer et månedsgennemsnit. Selvom prøverne bliver blandet og selvom det forurenede spildevand fra Norge fortyndes 5-10 gange er der en del månedresultater, der viser større koncentration af miljøskadelige stoffer end de tilladte grænseværdier. Dette har dog ikke fået Slagelse Kommune til at skærpe tilsynet.

For os at se bør Slagelse kommune sikre, at miljøgodkendelsen er bygger på gældende regler.

For os at se er det forbavsende, at Slagelse Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelsen af virksomheden i 2018. Virksomheden udleder forurenede spildevand til havområde, der er et naturbeskyttelsesområde – Natura2.000 område.

For os at se bør der være flere tilsyn på virksomheden også uvarslede tilsyn.

For os at se er det betænkeligt at Slagelse Kommune ikke har reageret kraftigt på der overskridelser af grænseværdierne, der er tale om i nogen af prøverne.

3. Den økologiske tilstand i de marine vande omkring udledningen fra RGS Nordic ved Stignæs.

Miljøstyrelsen anfører, at vandområdet med Agersø Sund er klassificeret som værende i "ikke god kemisk tilstand" på grund af forekomst af BDE, kviksølv og PFOS i fisk i for store koncentrationer.

Der er en NOVANA målestation placeret 10 km fra RGS udledning, men det anføres, at det ikke muligt at henføre forureningen til en enkelt punktkilde, da målestationen måler tilstande i vandområdet, men da den "kemiske tilstand ikke er god", burde der foretages målinger, der gør det muligt at vurdere den største punktkilde til forureningen i området.

For os at se bør der foretages målinger, der gør det muligt at vurdere udledningen fra RGS, der er den største punktkilde til forureningen i Natura 2000området.

Er det miljøstyrelsen eller Slagelse Kommune, der har ansvaret for at iværksætte sådanne målinger?

For os at se bør Miljøstyrelsen sikre, at bundforholdene og fisk i Agersø Sund undersøges for tungmetaller.

RGS oplyser december 2019, at der i 2019 blev der behandlet 450.000 ton spildevand på RGS Stignæs. Heraf var 165.000 ton er fra udlandet, 187.000 ton fra Dong (nu Ørsted), 53.000 ton fra RGS og 45.000 ton fra danske leverandører.